

Redactor responsabil si proprietar
Dr IUSTIN ARDELEAN.

Abonamentele se fac,
plătindu-se înainte în
Oradea-Mare.

Ese la 1 și 15 a fiecărei luni.

PREȚUL:

Pe 1/4 de an	2 corone	Pentru România și străinătate, un an 20 fr.
Pe 1/2 de an	4 >	
Pe un an	8 >	

Satire mărunte.

Gimnasiul din X. își serbează iubileul existenței de 100 ani. Elevii dau din acest prilej o reprezentațiune teatrală.

Directorul merge și la contele C., un mare proprietar, și-l invită să ia parte.

— Și ce se va reprezenta? — întreabă Măria sa.

— «Antigone» de Sofocle, dar în limba originală.

— O, nu face nimic! — răspunde contele. — Și eu am învățat oare-cândva — latinește.

*

— Mătușică, fă bine și cântă ceva la pian.

Ghiță se roagă de mătușa sa care de vre-o două săptămîni petrece la ei.

— Poate îți place pianul?

— Ba nu-mi place.

— Atunci de ce să cânt?

— Pentru-că tata îmi dă totdeauna 10 cr. să ascund notele.

*

Medicul de regiment vizitează spitalul militar.

— Nimic nou? — întreabă de inspecție.

— Nimic, Herr Regimentsarzt, numai infanteristul

care simula că-i bolnav și eră a fost adus în spital, a murit.

*

V . . . autorul mai multor comedii, a înaintat săptămînile trecute direcției teatrului național o nouă comedie în 3 acte.

Peste câte-va zile se întâlnește cu directorul.

— Imi permiti, domnule director, să te întreb ce impresie a făcut noua mea comedie?

— Am dat-o unei comisii de trei critici, cari citindu-o au declarat că e acceptabilă dacă oitem un act.

— Mă bucur că n'au obiecție mai mare.

— Numai cât altul e cusurul . . . Fiecare critic a cerut să se omită *alt* act!

*

Oppenheimer și soția sa Rebeca se gătesc să facă văzută la *Rosenthal*.

— Grăbește, Rebeca-leben, că întârziem! — strigă *Oppenheimer*.

— Știi, Jacob-leben, m'am resgândi'. Să nu mergem azi.

— Brava! Acum *inzădar* mi-am spălat mâinile!

Cïoroïul isteț.

Arîndașul moșioarei
Inotești lângă Mizil,
Porunci spre seară cïoarei
Ce-l slujește de copil:

Dimineață să-l treziască
Punct la șese-a doua zi,
Ca să poată să porniască
Cu «expresul» de aci.

Cioara îi sărută mâna,
Lucru ce se'ntimplă des,
Iar apoi din cïoc îngână
Că porunca a'nțeles.

Dimineața își ia sdreanța
Cea de haine și opinci,
Apăsând la ușă clanța
Tocmai fix la ora cinci.

Cïoara începu să-l cheme . . .
Arîndașul se trezi,
Dar vëzînd că-î prea de vreme
Se'ncruntă și îi răcni:

— Ce-ai venit de-acum, țigane,
Să mă scoli? Ți-am zis la șeas'!
— Te-am sculat să-ți spuî, cucoane,
Că mai poți dormi un cïas.

Vorbe de clacă.

— Ți-ai găsit să se ducă și el odată întins la o treabă! Pin' n'o mirosi prin păharele crișmarilor, unde se ține sätul: — soi rău și pace. Zicî c'a fost bărbatu-miu pe-aici jupîne?

— A fost.

— Și ce-a băut, mă rog?

— Ia a luat și el o cïască de rachiü și pe urmă și-a căutat de drum; dă, ca omul, nu-ți mai face și dumneata atîta inimă rea . . .

— Bată-l crucea că bețivu-î! Nu știu la ce capăt am s'o scot cu dînsul, — m'am lehemetit de așa trăit. Ia dă-mî o litruță jupîne, — da vezi să fie mai tărișor.
— Ptiü Doamne, că bețiv bărbat mi-ai mai dat . . .

D'ale copiilor.

— Ștregarule, ce ai făcut iarăși? Ești plin de noroi.

— Am căzut în canal.

— In hainele cele nouî?

— Bine tată, n'am avut vreme să le depun.

— Nu plînge, Lițico. Tata te bate numai pentru-că te are dragă.

— De ce nu te bate atunci, mamă, și pe tine, că te are mai dragă?

— De ce plîngî, Petriță?

— Am perdut 10 cr.

— Nu-î așa mare nenorocire! — îl mângăie învătătorul. — Iată, aici îți dau alți 10 cr.

— Mulțumesc frumos.

— Dar spune-mî unde i-ai perdut?

— În . . . în . . . două zeci-și una.

Nedumeriri.

— De-ași ști că nu mă refuză s'o însoțesc, mî-ași grăbi pașî.

— De-ași ști că se oferă să mă însoțiască, ași merge mai încet.

Tempora mutantur.

Piept la piept, staü împreună.
De! Sunt soți doar de o lună.
Incântat ca de-o zeiță
El îi zice: — Ce guriță!

E un an. Ea ceartă cată
Din nimic și țîpă'ndată . . .
Plictisit, peste măsură,
El îi zice: — O, ce gură!

Prietinie speculativă.

— Petre îmi cere 50 cor. împrumut. Ce zici: să-i dau?

— Firește. Imi faci prin asta și mi un serviciu mare.

— Ție?

— Da, căci de nu-î dai tu, negreșit va cere dela mine.

Poietul.

El subscrie «*Grii*» odată,
Ba odată nume'ntreg, —
Mulți citesc ce scrie dînsul
Dar ce scrie nu'nțeleg.

Prea e încântat de-atuncea
De când foaia «*Roditor*»
L'a numit «talent cuminte,
Tinăr și promițător.»

Prea e încântat de-atuncea
De când o tipăritură
Il numise «cel mai mare
Visător din lumea sură».

Prea e talentat de-atuncea
De când foarfeci lui i-au spus,
Cum se nasc idei mărețe
Plagiate din apus.

Cl.

Geschäft.

Pinkas Veilchenstock avea o față frumoasă ca un trandafir. Pe lângă frumusețea însă *Sara* mai avea și o altă calitate prețioasă: o zestre de 300000 coroane.

Firește, mereu și era înconjurată de un roi întreg de pețitori.

Într'o zi apoi se lăși vestea că *Sara* s'a logodit. Consternație mare între pețitorii rămași cu buzele

umflate, mai ales că se vorb'a că bătrînul *Pinkas* a urcat zestrea.

Maî năcăjit era *Zrinyi Fános* (odinioară *Veiteles Knoblauch*.) D'odată însă tresare. Își ia pălăria și fără să plătiască — ședea anume în cafenea — pornește de-adreptul la casa lui *Veilchenstock*.

— E acasă d-l *Veilchenstock*?

— Nu-î acasă. — îi răspunde o servitoare.

— Și eu aș avea să vorbesc cu el într'o afacere foarte urgentă. Unde e acuma?

— N'o pot spune.

— Dar eu trebuie s'o aflui. E vorba de un geșăft mare; poate de două trei sute de mii.

Căsenii se răsgândesc. Doamna *Veilchenstock* se decide să-î spună d-lui *Zrinyi* că bărbatul ei e la bursă.

Zrinyi aleargă în ruptul capului la bursă. *Veilchenstock*, avizat deja prin telefon, îl așteaptă cu nerăbdare.

— Nū, ce fel de geșăft ai d-ta?

— Drept e, că îi dai domnișoarei *Sara* zestre de 300000 coroane?

— Să zicem că da.

— Nū, fac eu geșăftul ăsta mai eștin: eu o iau și cu 100000 coroane.

Esplicare.

— Tată dragă, ce-î muzica clasică?

— Nicî atâta nu știi? Muzica clasică e muzica, care dacă-ți place, dacă nu, trebuie să-ți placă.

«Ruga dela Chisătău.»

- Ei și ce succes a avut comedia de-aseară?
 — In adevăr, nu ți-o pot spune.
 — Cum așa? Veți fi putut doară înțelege din dispoziția publicului întru cât e mulțumit cu piesa.
 — Regret, n'am putut s'o înțeleg.
 — Ei așa! Va să zică d-ta n'ai fost aseară la reprezentație?
 — Eū am fost, dar — publicul n'a fost.

Indreptare reușită.

- Drept e că d-ta, stimată doamnă, te-ai măritat după bărbatul d-tale numai pentru ca să-l îndrepti?
 — Da.
 — Și ce greșală avea?
 — Era necăsătorit.

Prospecte frumoase.

- De ce-mi dorești deja a cincă oară noroc la căsătorie?
 — Știi, veți avea lipsă de el.

Conștiincios.

Advocatul: — Eū numai în cazul acela îți pot primi procesul, dacă îmi veți spune toate sincer și conștiincios.

Badea Petre: — Cu ce să încep?

Advocatul: — Inainte de toate să-mi spuți, câți bani ai.

Din școală.

Învățătorul: — Și așadară Dumnezeu toate le vede. Vede toate câte le faceți, vede în fundul inimei voastre, vede — —

Petruț: — Mă rog, domnule învățător, vede și în pivnița noastră?

Inv.: — Firește că vede, fătul meu.

Petruț: — Și noi nici n'avem pivniță!

Dorință.

Telegraf fără de sîrmă, pulbere fără de fum,
 Și trăsuri care să meargă fără cai pe largul drum,
 Tot se poate; dar un lucru dacă s'ar afla odată:
 — Doamne! fă să se găsiască și o zestre fără fată.

Incurajare.

- D-ta, domnișoară, așa se vede ai recit.
 — Da, sînt atît de răgușită încât dacă ai încerca acum să mă sârui, cred că n'ai fi în stare nici să strig.

Secuîl pe tren.

Secuîl se hotărește să călătorească odată la Budapesta cu trenul. Își și scoate bilet și urcă într'un cupeu.

Călăuzul venind să perforeze biletele, vede că secuîl are numai bilet pentru tren personal.

— Biletul ăsta n'ajunge. Trebuie să te dai jos.

— Apoi de ce m'ași da jos? Eū am cerut bilet până la Budapesta și l'am plătit.

— Da, numai cât trenul ăsta e tren accelerat și d-ta ai bilet pentru tren personal.

— ăsta-î tot năcazul? Știi ce? Mână trenul mai încet; mie nu-mi pasă de ajung ceva mai târziu la Pesta.

Deduție.

— Traian mi-a spus că a câștigat la loteria de clase 10000 coroane.

— Și mie mi-a vorbit de 20000.

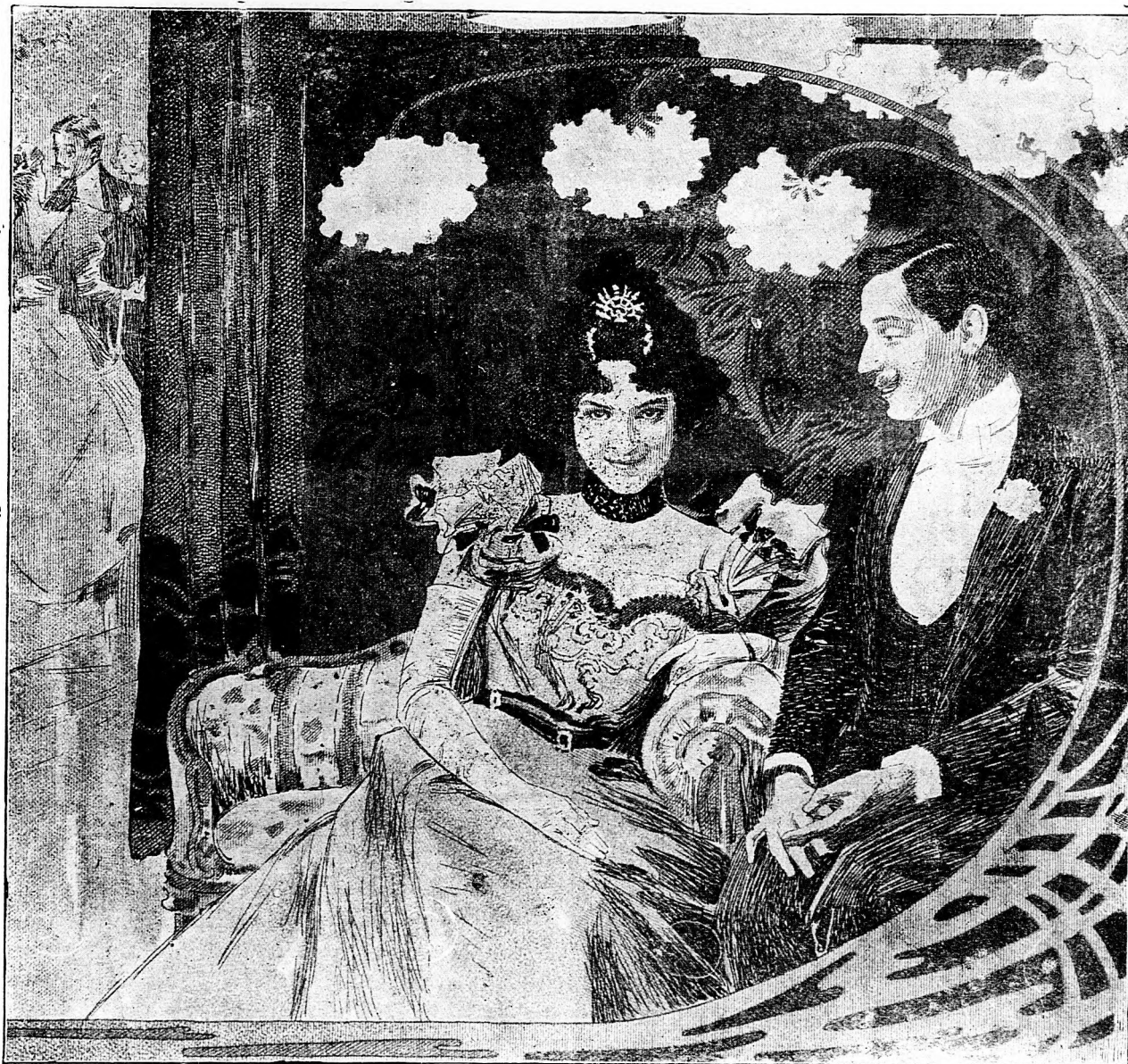
— În adevăr? Mă bucur că mie mi-a spus mai puțin.

— Și de ce?

— Pentru-că așa mi se pare, pe tine te ține pe de două ori mai prost decât pe mine.

S i n c e r ă .

— Si acum te rog spune-mi, dragă Elviro, ce ți-a plăcut în mine atât de mult?
— Că mi-ai cerut mâna.

Intre prietine.

— Nu știu cât n'ași da să am și eă pěr blond așa frumos ca Irina.
— Intreabă-o pe ea, cât a dat pentru el.

Naivă.

Mama: — Grijește, Marișo, dacă te va petrece acasă care-va tinăr, să nu-ı dai voie să te sărute sub poartă.

Marișo: — Ci — unde?

Espedient.

Telalul: — Chimperași mi rog praf di purici!
Stăpâna casei: — N'avem în casă pureci.
Telalul: — Vinde io și purici!

Vina lui.

— Chelnăr! Cârnașul ăsta nu-ı proaspet. Adă-mi altul.
— E vina d-tale, domnule! De ce n'ai venit săptămîna trecută când era proaspet?

Humor patibular.

Hoțul: — Dă-ți căsornicul!

Ferifa: — Poftește! Dar bagă de samă, fiecare zi întârzie 15 minute.

Logică de copil.

Ușa stă larg deschisă. Arșița soarelui e de nesuferit. Mama îi strigă fetiței sale, care se joacă în apropierea ușii:

— Leniți, închide ușa. Afară e grozav de cald.

Leniți închide ușa și întreabă apoi naivă:

-- Și acum se va face mai rece?

In prăvălie.

— Cum dai surtucul acesta?

— 20 cor.

— Dar nu plătește atâta.

— De aceea îl și dau așa eftin.

Din Budapesta.

— In cătrau, frate?

— Ia, me duc la țară pe sărbătorile jidovești.

— Dar bine, tu nu ești jidan!

— Așa-i, da ce să facă omul în Budapesta în sărbătorii jivodești, când toate sînt închise?

Pene străine.

— Safto, unde mi-e acul de pîr cu diamante? Eri a fost încă în pîr.

— Atunci și acum va fi acolo, numai nu știu unde e pîrul.

Știri teribile.

— **Panică** nespasă a produs zilele trecute în redacția simpaticei reviste din Budapesta «*Luceafărul*» o scrisoare. Vinea dela ilustrul autor al operelor «*Lira mea*», «*Măța cu clopot*» ș. a.

In scrisoarea asta i-a amemințat pe cei dela «*Luceafărul*» că in caz de vor îndrăzni să-i publice portretul — *le va trimite toate operele sale.*

‡ **Alte iubirei.** Lavina s'a pornit. Luând pildă dela un congenial poiet-coleg, un șir întreg de alți poieți — cari asemenea acestui poiet au pus lumea în uimire prin operele lor apărute în «*Familia*»-se gâtesc și ei să-și pună la cale câte un iubileu literar.

George Bortoș va sërba aniversarea de 9 ani dela apariția frumoasei sale poezii:

Națiunea-i zid puternic

Nu se teme de-un nemernic.

Ea e foarte talentată,

Nu se teme nici odată.

David Voniga (autorul «*Spiritismul*»-uî, apărut în 500 ezemplare) va sërba iubileul ezemplarului al 450 lea care i s'a retrimis necitit.

Josif Ardelean, poetul «*Buchetului meu*» sërbează al treilea ezemplar vîndut, — cu preț redus de 25 cr.

Julian Băilă («*Pe sub Arini*») arangează iubileu în onoarea poeziei a 134-a ce i s'a retrimis din partea redacțiilor *nefamiliare*.

Precum aflăm din isvor demn de credință, redacția «*Familiei*» va scoate câte un număr iubilar în onoarea acestor iluștri și nemuritori colaboratori ai săi.

○. **Bucurie** mare a simțit eri directorul revistei «*Familia*». A primit anume vizita unui scump necunoscut.

— Sunt abonat al foii d-tale! — i-a observat, spunîndu-și numele.

Domnul director i-a strîns mîna cu efuziune.

— *D-ta ești dară acela!*

Logică de copil.

Marița și cu mătușă-sa restoiesc o revistă iluștrată. Intre altele dau și de o fotografie reprezentînd grupa lui *Laocoon*.

— Ce înseamnă iluștrația asta, mătușico? — întreabă Marița.

-- E Laocoon și fiii săi.

— Și de ce sunt așa amăriți?

— **Vezi dragă**, pentru-că au păcătuit doi șerpî urieși au năvălit asupra lor și s'au încolăcit în jurul lor Laocoon și fiii săi au murit apoi între chinuri grele.

Marița stă o clipă pe gînduri.

— Ciudat, că totuși au fost dispuși să se fotografieze!

Din Istorie.

Profesorul: — In răsboiul cu Messina, Spartaniî au să mulțumiască învingerea numai cântecelor lui Tirteu. Cum avem să înțelegem asta?

Un elev: — Așa că . . . că . . . de cântecele lui Tirteu s'au îngrozit caii dușmanilor.

L u x.

— E totuși de mirat cât de mult țîn unii oameni la lux. Eu am cunoscut un om sărac, care abia avea la an 600 fl. venit și totuși hainele și le cumpăra în Paris.

— Cu neputință.

— De ce? Omul ăsta sărac trăia în — Paris.

Poșta Redacției.

Dev. Drept răspuns, propriile d-tale cuvinte: «Tu-mi dai novela ta să o citesc; Da nu'nțelegi că n'am voie să adorm?»

Curios. 1. Termometrul când se suie, e semn de căldură; când coboară semn de frig. — 2. Vântul de nord e totdeauna rece, din orî ce parte ar sufla. — 3. *Quousque tandem Catilina* etc. în adevăr e latinește. — 4. *Homer*, poietul Iliadei, a murit de mult. Pe cât știm n'a fost membru al Academiei.

Gospodăriță. Cum poți ținea carnea de porc tot'dauna proaspetă? . . . Hîm — — — Să nu tai porcul.

Devale. De credința de care pomenești în versul d-ta-e «Farmecul» n'avusesem până azi cunoștință:

Astăzi iar am fost la locul
Unde te-am văzut întii,
Și am smuls un fir de barbă
Ca să-l puî sub căpătii . . .

Așa m'a'nvățat o babă,
Ca să fac din zi în zi,
Doar se va lega de mine.
Farmecul, și mi-î iubi.

Pe urma urmelor, de nu se va lega de d-ta farmecul, cel puțin scapî de barbă. . . Câștig și ăsta.

Hora. Cele trimise de d-ta aũ un singur cusur: sunt scrise încât se pot citi. Scrie-ne de tot necitibil, saũ de loc.

Cititor. În o foaie vieneză mai zilele trecute a apărut următorul anunț nostim: «*Dragă Rozalie, vino acasă! Bucătăreasa cea nouă are 60 ani și e urîtă ca noaptea. Medicul m'a oprit erî dela fumai și vin. Pe mamă-ta am invitat-o să stea la noi 6 luni. Am repășit din toate societățile și ți-am cumpărat un colan de diamante. Revino la credinciosul teu Petre.*» Un roman întreg în câte va șiruri scurte.

M. P. Scrisoarea cuconilor *Michelbach* am lăsat-o pentru alt număr. Mulțumite.

Nic. Poezie așa sugestivă de mult n'am mai citit

Haî să bem dar frate
Un păhar de berel . . .
Azi am bani de pradă,
Eũ plătesc, tu cere . . .

Picolo-o-o!!! Mai adă-mi o halbă!

E. d. A. «Muza doarme . . .» Pst! tacî, nu cumva s'o trezești.

Anonim. (Blaj.) «*Schițele dela Congres*» au mers în coș. Chiar de nu ni le trimiteai anonim, tot aceeași soartă le ajungea. În fața ținuței românești a congresului, satira n'are loc.

Elvira. Escentricul acela englez a numărat și sărutările ce l'a schimbat cu soția-sa în vreme de 20 ani. În anul întii s'aũ sărutat de 36000, adecă aproape 100 de orî la zi. În anul al doilea sărutările au scăzut

cu 50%, în anul al treilea la zi numărau numai 2 sărutări. După 5 ani schimbau numai 2 sărutări: când se sculau și înainte de a se culca. Mai apoi numai la prilejuri rari . . . Vezi, asta e soarta a tot ce e frumos.

Ciriplic. Unde aũ rămas continuările proiectate?

Cluj. «*Poietul*»-uî îi facem loc, «*Martirul*»-uî — coprinzînd aluzii prea transparente — nu.

Jubileu. Noi stăm cu ilustrul iubilant pe picior de răsboi. Am înțeles ce-î drept că invitările la jubileu s'aũ trimis deja, dar noi n'am primit invitare. Ne și pare bine, căci întreg iubileul e d'o ilogică uimitoare. Aceea parte a societății române a pornit mișcarea iubilară, pentru care ilustrul iubilant n'a făcut în toată viața sa nimic: *tinerimea română*. De când există «*Familia*», pe un singur tiner nu l'a spriginit luându-l lîngă foaie; mulți i-ar fi putut da mână de ajutor făcînd — dacă nu altceva — corecturile și colaborarea cu foarfecii. Și ilustrul iubilant ar fi avut de unde să-î dea măcar 5 fl., căci din *România* trage subvenții de multe miî de lei, are avere ușor câștigată, casă frumoasă, dă odăi în chirie . . . La 25 de ani românii n'aũ aflat de bine să iubileze, dar iubilează acum la 40 ani; va să zică s'erbează activitatea sa în acești 15 ani, în cari n'a produs decăt comedia caraghioasă «*Măța cu clopot.*» — O logică umană! — Dar să fim drepti! Și-a mai câștigat un merit: a dovedit că «*Doina lui Lucați*» e scrisă de ei la adresa lui Ales. *Roman* și a apărut la 1870 în *Șezătoarea*. Dar semnificativă din cale afară e și istoria acestei reclamarî de paternitate. Invătătorul din Siștaroveț *Bocu*, care trecea de autorul Doinei, a fost tras de procuratură la răspundere și osândit pentru agitare la temniță grea. La pertractare nu s'a prezentat nimeni să reclame pedeapsa pe tema că el e autorul. *Bocu* a murit fără să-și poată împlini pedeapsa și faptul s'a prescis. A sosit vremea! Ilustrul iubilant scrie în foaia sa un articol lung în care reclamă pentru sine paternitatea doinei . . . De ce n'a reclamat-o mai de vreme? Să se fi prezentat cu prilejul pertractării și să fi declarat înaintea tribunalului: «Acuzatul e nevinovat! *Eu am scris doina*». Dr. *E. Dăian* îi și trăsese pe vremea aceea o lecție strașnică în *Dreptatea*, și rêu îl scărmanase și Dr *Suciu* în niște articoli scriși cu multă căldură . . . Vinător de popularitate efină!

Partea serioasă.

Căsătorie. Sum june, de 32 ani, comerciant în locul meu natal, cu prăvălie bogată, crișmă etc. Mă aflu în centru și fără concurent. Sum proprietar al celei mai frumoase moșii cu soîuri alese de poame și pământuri, am de toate ce-mî trebuiesc, și ași vrea să mă căsătoresc cu o tetiță până la 20 ani, din familie bună și pricepătoare în ale gospodăriei. Pretenția mea privitor la zestre se mărginește la 2000 fl. A se adresa la: *Maxim Fopescu*, comerciant în *Gross*, u. p. *Berzova* (com. Arad.)

BĂILE EPISCOPIEI (Szent László-gyógyfürdő.)

l i n g ă O R A D E A - M A R E .

A n t e p r e n o r : J O A N K E R N Á T S .

Comunicație ușoară cu Oradea-Mare. Zilnic merg și vin 12 trenuri. Apa termică de 41° C. e recomandată mai ales în contra *reumatismului, ischia, bolii de epidermă, neuralgie, boli de stomac ș. a.*

Medic stabil de baie: **Dr. Ignác Nagy.**

==== Odăi dela 1 cor 20 b., până la 6 cor. Salon de cură, terase, promenăzi. ====
— Zilnic muzică aleasă. —

==== Legătură telefonică cu Oradea-Mare ==== Lumină de acetilin. ====

Sala de prânzit e atât de spațioasă încât oferă loc pentru 5—600 persoane.

Prospecte gratuit.

Direcția.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni,
hogy Nagyváradon

„Központi Takarékpénztár“ részvénytársaság

bejegyzett cég alatti pénztársaságunkat **f. évi május hó 2-án**, (*Olaszi, Színház-u. és Szilágyi-Dezső-u. sarok, dr. Adorján-féle házban*) megnyitottuk.

Intézetünk működése kiterjed mindenféle pénztársasági műveletekre, különösen:

1. Váltók leszámítására.
2. Jelzálogkölesönök nyújtására.
3. Folyó számlai üzletekre.
4. Áruk és értékpapírokra adandó előlegekre.
5. Kereskedők és iparosok számlaköveteléseinek leszámítására.
6. Takarékbetétek kamatozás végett való átvételére 4½%-os kamattal.

A Központi Takarékpénztár részvénytársaság nevében

az igazgatóság.

Avem onoare a aduce la cunoștința M. On. public că în *Oradea-Mare* sub firma impro-
tocolată:

„Központi Takarékpénztár“ részvénytársaság

la 2 Mai n. am deschis institutul nostru de credit. (str. *Szilágyi Dezső*, casa dr. *Adorján*.) Activitatea institutului se estinde la:

1. Escomptări de cambii.
2. Împrumuturi hipotecare.
3. Afaceri de cont-curenturi.
4. Împrumuturi pe hârtii de valoare.
5. Escomptarea socoților meseriașilor.
6. Primiri de depuneri spre fructificare pînă la 4½%.

Oradea-Mare, 30 Aprilie 1904.

În numele institutului

Direcția.